



Türkiye'de Kır Yerleşmeleri



www.cografyaninkodlari.com

Kır Yerleşmelerinin Özellikleri

- Tarım, Hayvancılık, Ormancılık ön plandadır.
- Nüfusu **10.000'in altında** olan yerlerdir.
- Gelişmişlik seviyesi düşük yerlerde yükündür.
- Kapladığı alan dardır.
- Köylerde taş, toprak, ahşap binalara rastlanır.
- Genelde göç veren yerlerdir.
- Mesken ve mesken kat sayısı azdır.
- Devlet binaları az ya da hiç yoktur.



Kasaba (Belde)

- ✓ Nüfusu **2.000** fazla **10.000'den** az olan yerlere verilen isimdir.
- ✓ Tarım ve Hayvancılığın dışında **küçük sanayi** kolları gelişmeye başlamıştır. Bunlar genelde tarıma dayalı sanayi kollarıdır.

Köy Yerleşmeleri

- ✓ Nüfusu **2.000** altında olan yerleşmelerdir.
- ✓ Genel olarak **Tarım** ve **Hayvancılık** yaygındır. Turizm, Ormancılık ve Balıkçılıkla uğraşan köylerde bulunur.

Dağınık Yerleşmeler: Evlerin birbirine uzak olduğu yerleşme tipidir. **Karadeniz'de** görülür. Dağınık olmasının nedenleri:

- ✓ Su kaynaklarının bol olması
- ✓ Yer şekillerinin engebeli olması
- ✓ Tarım arazilerinin az olması
- ✓ Tarım arazilerinin parçalı olması
- ✓ Evlerin tarlaya yakın olması isteği



Toplu Yerleşmeler: Evlerin birbirine yakın olduğu yerleşme tipidir. **İç Anadolu, Güneydoğu** ve **Doğu Anadolu**'da görülür. Neden toplu?

- ✓ Su kaynaklarının sınırlı olması
- ✓ Yer şekillerinin düz olması

Çizgisel Yerleşmeler: **Akarsu vadileri** ya da **yol kenarları** boyunca çizgisel olarak uzanış gösteren yerleşmelerdir. Birçok yerde bu yerleşmelere rastlamak mümkündür. Özellikle Karadeniz dere kenarlarında ilçe yerleşmelerinde görülür. Son zamanlarda yaşanan sel felaketlerinin nedenlerinin başında bu yerleşme türü gelir.



Aydın / Sultanhisar / ATÇA

Dairesel Yerleşmeler: Daire görünümüne bu yerleşmelerde:

- ✓ Yerleşmede okul, cami gibi birimlerin olduğu bir merkez bulunur.
- ✓ Düz arazilerde gözlemlenir.
- ✓ Köye birkaç farklı yerden giriş vardır.

Kıyı boyu Yerleşmeleri: Deniz ve Göl kıyısında kıyı boyunca uzanan yerleşmelerdir.



Küçük Paris "Atça"

- * Türkiye'de Modern imara sahip ilk yerleşim yeridir. Dairesel yerleşmeye örnek.



Köy Altı Yerleşmeleri



www.cografyaninkodlari.com

Geçici Yerleşmeler

✓ Yayla ✓ Oba ✓ Ağıl ✓ Dam ✓ Kom ✓ Dalyan

Yayla: Dağların yüksek kesimlerinde yaz mevsiminde cıkılan, gür çayırların olduğu geçici yerleşmelerdir.

➤ Hayvancılık ➤ Turizm ➤ Dinlenme

✚ Görüldüğü yerler:

Karadeniz, Doğu Anadolu ve Toros dağları.

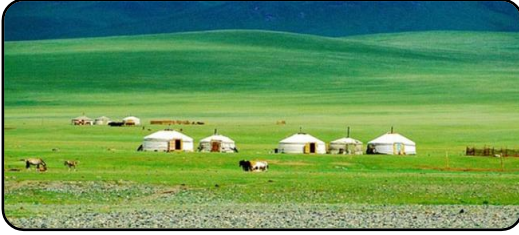


Oba: Çadırlarda göçebe olarak yaşayan insanların oluşturduğu geçici yerleşmelerdir.

➤ Hayvancılık

✚ Görüldüğü yerler:

Toroslar, Ege, Güney Marmara, Canik dağları.



Ağıl: Çevresi çitlerle, duvarlarla çevrili üstü açık geçici yerleşmelerdir.

➤ Hayvancılık

✚ Görüldüğü yerler:

İç Anadolu, Doğu Anadolu, Güneydoğu Anadolu.



Kom: Çobanın ve ailesinin oturduğu ev, ot deposu ağıllardan oluşan geçici yerleşmedir.

➤ Hayvancılık (az miktar tarım)

✚ Görüldüğü yerler: Doğu Anadolu

Dam: Köy ailelerinin birkaç ay boyunca gidip yararlandıkları geçici yerleşmelerdir.

➤ Hayvancılık (az miktar tarım)

✚ Görüldüğü yerler: Batı Anadolu (Gökçeada)

Dalyan: Göl, Akarsu, deniz kenarlarında balık avlamak ya da üretmek için kurulmuş yerleşimler.

➤ Balıkçılık

✚ Görüldüğü yerler: Akdeniz ve Ege





Devamlı Yerleşmeler

- ✓ Mahalle ✓ Divan ✓ Çiftlik ✓ Mezra

Mahalle: Tek ev ve eklentilerinin yerleşme grubuna dönüşmesiyle az sayıda ailenin oturduğu yerleşimleridir.

- Tarım ➤ Hayvancılık

✚ Görüldüğü yerler:

Akdeniz, Ege, Marmara ve Karadeniz

Divan: Birbirine uzak birkaç mahallenin birleşmesi sonucunda oluşmuş yerleşmelerdir.

- Tarım ➤ Hayvancılık

✚ Görüldüğü yerler:

Batı Karadeniz



Çiftlik: Üzerinde sahiplerinin ve çalışanlarının evlerinin olduğu geniş bir arazide kurulu yerleşimler.

- Tarım ➤ Hayvancılık

✚ Görüldüğü yerler:

Ülkemizin birçok yerinde görülür.



Mezra: Hayvancılık ve Tarım yapılan bir veya birkaç aileye ait yerleşim yerleridir.

- Tarım ➤ Hayvancılık

✚ Görüldüğü yerler:

Doğu Anadolu, Güneydoğu Anadolu

* Hem geçici hem devamlı olabilir

